

nogen nær Familie, og som efterlade til gode Venner ikke ubetydelige Pengesummer. Vi have her i Byen for ikke meget længe siden haft en hovedrig Mand, som efterlod til en af sine Venner 10,000 Rb. og til en anden 20,000 Rb., uden at han stod i allermindste Slægtskabsforhold til dem; det forekommer mig ikke, at der kunde siges Noget; imod, om i saadanne Tilfælde den Paagjældende f. Ex. af de 10,000 Rb. kun fik de 9,000 og gav det ene 1,000 til Staten. Iøvrigt vilde jeg ogsaa henstille til Overveielse, om man ikke, hvis denne Lov vedtages, kunde inddrage hele Afgiften under Stempelvæsenet; det forekommer mig nemlig, at jo mere man kan samle denne Slags Afgifter under Eet, desto beqvemmere vilde det være. Naar det er anført, at Staten paa Grund af sit Overflud i Skikkelse af Reservesond ikke behøver den Sum, som muligt kunde tabes ved at vedtage Stempeloven, saa er det ganske rigtigt bemærket af den ærede Rigsdagsmand for Odense (Schovelin), at der forestaaer Udgifter, som gjøre det ønskeligt ikke at formindste Statens Indtægter, og han har vistnok ligesaavel som jeg tænkt paa de 320,000 Rb., som vi have stor Forventning om aarlig at kunne komme til at tilflyde til Dverbanen. Nogle mene jo, at vi komme til at tilflyde det Hele. Han har maaskee ogsaa tænkt paa, at det maaskee engang vil ende med, at vi komme til ikke uvæsentlige Udgifter til Fernbaner, som maaskee turde være til større Nytte end denne Dverbane, som sætter os eller kan sætte os i en Udgift af 320,000 Rb. Det forekommer mig saaledes, at Thinget med god Grund kan gaae ind paa Ministriets Forslag, kun at det maaskee foretog de Forandringer, som jeg har paapeget.

Indenrigsministeren ad interim: Ved at overveie Kongerigets finansielle Stillings er det, forekommer det mig, af Vigtighed, at man ikke alene tager Hensyn til Kongeriget, men ogsaa til Monarchiet i det Hele; thi det er jo aabenbart, at det er i og for sig ikke af saa stor Betydning, om der for Kongeriget viser sig en Fremgang, naar der samtidigt dermed maatte vise sig en Tilbagegang for Monarchiet. Paa mig gjør den hele finansielle Stilling det aldeles bestemte Indtryk, at vi

ikke kunne taale, at vore Indtægter formindskes, og at det derfor er rigtigt, at man, samtidigt med, at man paa den ene Side lider en Indtægtsformindskelse, søger paa den anden Side at tilveiebringe en Indtægtsforøgelse. For imidlertid ikke at holde os alene til almindelige Bemærkninger, lad os da kaste et Blik paa Statsregnskabet og see, hvorledes det stiller sig for Monarchiet. De ærede Herrer ville da i det sidst omdeelte Statsregnskab, som de formodentlig endnu have liggende paa deres Pladser, finde Pg. 34, at der er forbrugt af Statsactiverne 337,000 Rb. Der vil altfaa, naar vi tage det med i Betragtning, ogsaa for Kongeriget vise sig en Tilbagegang. Endvidere ville de Herrer, naar de slaæ op Side 72 i Statsregnskabet, finde, at der er opført en Indtægtspost: „Tilflud af Kassebeholdningen for at tilveiebringe Ligevægt mellem Indtægt og Udgift 1,366,978 Rb.“ Naar man nu lægger disse to Summer sammen, vil det efter dette Regnskab vise sig, at der af Monarchiet er forbrugt af Activmassen og af Kassebeholdningen over 1½ Million Rigsdaler. Dette maa man overveie, naar man vil bedømme, hvorvidt der for Kongeriget slulde være Udfigt eller ikke til at faae noget betydeligt Overflud. Naar de Herrer ville tage det ligeledes omdeelte Statsbudget for sig, ville de deri finde Pg. 36, at der er beregnet i Capitalafdrag paa Statsactiverne — altfaa en Formindskelse af Statsformuen — 382,000 Rb., og naar de ville slaæ op Pg. 57, ville de see, at der er beregnet, at Kassebeholdningen skal dette Aar tilflyde 173,981 Rb. Man vil blot af disse Tal see, at i de Overveielser, man saaledes har at anstille, gaaer det ikke an at holde sig alene til Kongeriget, men at man ogsaa, for at sælde sin Dom, maa tage det Forhold med i Betragtning, hvori Kongeriget staaer som Lodtager i Monarchiet. Det er jo utvivlsomt begrundet, saavel i de særlige politiske Forhold, som — det indrømmer jeg villigt — i Bestemmelser i selve Forsatningen, at man saa stærkt har maattet tie deels til Activerne, deels til Kassebeholdningen, for at tilveiebringe for Monarchiets Vedkommende en Balance mellem Indtægt og Udgift. Men ved Siden af det, jeg saaledes har anført, maa